

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕХНІКИ КОМПОЗИЦІЇ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	4	
Семестр	7-8	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	210 / 7	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Савченко Ганна Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Savchenko.pdf lanna2@ukr.net
Анотація	Навчальна дисципліна спрямована на формування знань про техніки композиції ХХ-ХХІ століть, набуття необхідного інструментарію для аналізу сучасної музики і вміння застосовувати сучасні техніки письма при створенні власних композицій.	
Мета дисципліни	Формування знань про техніки композиції ХХ-ХХІ століть.	
Програмні результати навчання	ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій. ПРН9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, уміння перекладати музичні твори для різних колективів	

	<p>(оркестру, ансамблю, хору).</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.</p>

<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Основні етапи еволюції музичного мистецтва в ХХ-ХХІ ст. Сучасна теорія композиції. Поняття «техніка композиції» у науковому дискурсі.</p> <p><i>Тема 2.</i> Композиторська техніка К. Дебюссі.</p> <p><i>Тема 3.</i> Композиторські техніка М. Рославця.</p> <p><i>Тема 4.</i> Композиторська техніка І. Стравінського.</p> <p><i>Тема 5.</i> Композиторська техніка Б. Бартока.</p> <p><i>Тема 6.</i> Вільна атональність. Атональні твори А. Шенберга. Техніка письма в творах Б. Лятошинського 1920-х років.</p> <p><i>Тема 7.</i> Серійна техніка і додекафонія. Додекафонна техніка в композиціях А. Шенберга і А. Веберна.</p> <p><i>Тема 8.</i> Композиторська техніка О. Мессіана.</p> <p><i>Тема 9.</i> Серіалізм.</p> <p><i>Тема 10.</i> Постсеріалізм.</p> <p><i>Тема 11.</i> Алеаторика.</p> <p><i>Тема 12.</i> Сонорика.</p> <p><i>Тема 13.</i> Електроакустична музика.</p> <p><i>Тема 14.</i> Спектралізм.</p> <p><i>Тема 15.</i> Стохастична та алгоритмічна музика.</p> <p><i>Тема 16.</i> Нова складність (New Complexity).</p> <p><i>Тема 17.</i> Мінімалізм. Репетитивна техніка.</p> <p><i>Тема 18.</i> «Нова простота» як явище поставангарда.</p> <p><i>Тема 19.</i> Композиторські техніки сучасних українських композиторів.</p>
<p>Види занять</p>	<p>Лекційні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія), практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація і аналіз техніки композиції в музичних творах на практичних заняттях); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (аналіз техніки композиції в музичних творах, написання творів або фрагментів з використанням певних технічних прийомів, робота з науковою та навчально-методичною літературою (конспектування, тезування) з метою поглиблення знань, набутих на лекційних і практичних заняттях, та підготовки до семінарського та практичних занять).</p>
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): опитування (усне, письмове) на семінарському і практичних заняттях, виступи здобувачів на практичних заняттях (аналіз творів з точки зору техніки композиції), презентація результатів виконаних завдань – написаних творів або фрагментів творів, написаних у певній техніці.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): залік у 7 семестрі, екзамен у 8 семестрі.</p> <p>Залік у 7 семестрі передбачає аналіз твору (з точки зору техніки композиції), наявність самостійно написаних протягом семестру невеликих творів/фрагментів із</p>

	<p>застосуванням певних технік. Екзамен у 8 семестрі передбачає усну відповідь на 2 питання (за списком екзаменаційних питань), аналіз твору (з точки зору техніки композиції), наявність самостійно написаних протягом семестру невеликих творів/фрагментів із застосуванням певних технік Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як MOODL, листування через e-mail, посилення на google-диск. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жарков, О. М. (2021). Техніка композиції як мовний механізм: від правила до звучання. <i>Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського</i>, 132, 9-23. 2. Крицька, І. О. (2008). <i>Особливості творчого мислення К. Штокгаузена: серіальність, музичний час, метод медіації</i>. [Автореф. дис. канд. мистецтвознавства, Національна музична академія імені І. П. Чайковського]. https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/2720?show=full 3. Овсяннікова-Трель, О. А. (2021). <i>«Нова простота» як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному мистецтві</i>. (Монографія). Видавничий дім «Гельветика». 4. Савченко, Г. С. (2021). Сенси та коди в інструментальних творах О. Щетинського. <i>Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals: Collective monograph</i>. «Baltija Publishing», p. 231-251. https://doi.org/10.30525/978-9934-26-072-8-12 5. Тукова, І. (2021). <i>Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох XVII – початок XXI століття</i>. Акта.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Сучасні техніки композиції», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 р., протокол № 1.